Yrkande – KS Ärende 6: Revidering av Bestämmelser om ersättning till Nybro kommuns förtroendevalda
(Dnr KS 2026–410)

Bakgrund och motivering
I ärende 6 föreslår Nybrounionen en omfattande omfördelning av arvodesnivåerna inför mandatperioden 2027–2030. Samtidigt som uppdragen som förste vice ordförande tas bort, föreslås kraftiga höjningar av årsarvodena för ordförandena i tre nämnder: lärande- och socialnämnden (27% till 50 %),
omsorgsnämnden (27% till 50 %) samt samhällsbyggnadsnämnden (27% till 40 %).

Enligt 4 kap. 2 § kommunallagen (KL) ska den förtroendevalde som fullgör ett uppdrag på heltid eller en *"betydande del av heltid"* ha benämningen kommunalråd eller motsvarande. I kommunallagens förarbeten (Prop. 1982/83:97 s. 24–25 och Prop. 2016/17:171 s. 310) slår lagstiftaren fast att en naturlig gräns för vad som utgör en betydande del av heltid går vid **40 procent**.

Denna gränsdragning mellan fritidspolitiker och fast arvoderade deltidspolitiker har även bekräftats i rättspraxis av Högsta förvaltningsdomstolen (HFD 2017 ref. 28).

När ett förtroendeuppdrag når 40 procent eller mer inträder också helt andra juridiska och ekonomiska förutsättningar:

Slut på fritidspolitik: Den förtroendevalda övergår från att vara fritidspolitiker till att vara fast arvoderad på betydande deltid. Kommunen har redan erkänt denna 40-procentsgräns i såväl § 6 som § 11 i de föreslagna ersättningsbestämmelserna. Förslaget innebär därmed också att majoriteten tillskapar sig totalt fyra politiker på hel/- eller betydande deltid men lämnar oppositionen med endast en politiker vilket försämrar oppositionens möjlighet till insyn och granskning.

Dolda merkostnader och omställningsstöd: Vid 40 procent aktiveras rätten till omställningsstöd och särskilda pensionsbestämmelser (OPF-KL).
Med Nybrounionens förslag utökas antalet personer som omfattas av detta system från tidigare tre till fem personer Kommande kostnader för detta redovisas ej i den ekonomiska beräkningen.

Stapling av extra arvoden: I konsekvensbeskrivningen på sidan 18 konstaterar förvaltningen att begränsningen av arvoden för de tre nämndsordförandena *enbart* gäller uppdraget i kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU). Förvaltningen skriver uttryckligen att förslaget inte hindrar dessa ordförande från att ta ut ytterligare sammanträdes- och förrättningsarvoden för uppdrag i kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, andra kommunala nämnder eller kommunala bolag, vilket gör att den totala ersättningen kommer att överstiga det fastställda årsarvodet. Detta är en ren utökning mot tidigare bestämmelser gällande uppdrag på betydande del av heltid och riskerar att urholka de besparingar som ärendet syftar till. Inte heller dessa kostnader redovisas i den ekonomiska beräkningen.

Vidare anser vi att arvodesnivåerna för omsorgsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden ska justeras nedåt för att hålla nere de fasta politiska kostnaderna och begränsa antalet uppdrag som kliver över 40-procentsspärren. Att likställa omsorgsnämndens ordförandes uppdrag med Lärande- och socialnämndens är inte rimligt utan bör därför vara lägre, därmed bör även nivån sänkas för ordförande i Samhällsbyggnadsnämnden som inte kan jämföras med uppdraget för omsorgsnämndens ordförande.

ÄNDRINGSYRKANDE

Med hänvisning till ovanstående yrkar vi att bifalla förslaget men med följande ändringar:

1. **Att** fjärde att-satsen i förslaget till beslut ändras så att arvodesreglerna för **omsorgsnämnden** fastställs till att ordföranden har ett årsarvode på **40 %** av kommunstyrelsens ordförandes arvode, och att vice ordförande har ett årsarvode på **20 %** av kommunstyrelsens ordförandes arvode.

2. **Att** femte att-satsen i förslaget till beslut ändras så att arvodesreglerna för **samhällsbyggnadsnämnden** fastställs till att ordföranden har ett årsarvode på **30 %** av kommunstyrelsens ordförandes arvode, och att vice ordförande har ett årsarvode på **15 %** av kommunstyrelsens ordförandes arvode.

3. **Att** tolfte att-satsen i förslaget till beslut (samt motsvarande skrivning i § 7, tredje stycket i *Bestämmelser om ersättning till Nybro kommuns förtroendevalda*) ändras till att förtroendevald med ett sammanlagt årsarvode om **40 %** eller mer **EJ** har rätt till ytterligare årsarvoden, sammanträdesarvoden eller förrättningsarvoden för andra kommunala uppdrag inom kommunen eller kommunala bolag (med undantag för förrättningsarvode vid kurser och konferenser i annan kommun enligt § 9).

4. **Att** förtroendevalda med ett sammanlagt årsarvode om **40 % eller mer** av kommunstyrelsens ordförandes arvode ska, i enlighet med 4 kap. 2 § kommunallagen, benämnas **kommunalråd eller motsvarande** med tillägg för respektive ansvarsområde (exempelvis *kommunalråd med ansvar för lärande- och socialfrågor* samt *kommunalråd med ansvar för omsorgsfrågor* ***alternativt*** *Lärande- och Socialråd samt Omsorgsråd*).

Martin Andersson
Socialdemokraterna

Henric Gustavsson
Centerpartiet